

Sygn. akt VIRCa 216/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Zofia Rutkowska (spr.)

Sędziowie: SO Hanna Niewiadomska

SR del do SO Leszek Wojtuń

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2013 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **L. T.**

przeciwko **M. T.**

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego ewentualnie o obniżenie obowiązku alimentacyjnego

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 6 czerwca 2013 roku

sygn. akt III RC 329/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniża alimenty należne od powoda na rzecz pozwanej zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 14 stycznia 2009 roku w sprawie III RC 99/08 na kwotę 300 zł miesięcznie do kwoty 100 zł (sto złotych) miesięcznie, od 1 listopada 2013 roku poczynając;

II. w pozostałej części apelację oddala;

III. koszty procesu pomiędzy stronami za instancję odwoławczą wzajemnie znosi;

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje klauzulę wykonalności.

Sygn. akt VI RCa 216/13

UZASADNIENIE

L. T. wystąpił z pozwem przeciwko M. T. o uchylenie jego obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej wynikającego z wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie z 2012r., w sprawie o sygn. III RC 621/12, alternatywnie o obniżenie alimentów z kwoty po 300 zł do kwoty 50 zł miesięcznie oraz nieobciążanie go kosztami sądowymi.

Uzasadnił swoje żądania powołując się na brak możliwości alimentowania pozwanej. Podał, że ze względu na stan zdrowia uległy obniżeniu jego możliwości zarobkowe, jest natomiast zobowiązany do spłaty kredytu hipotecznego w kwocie około 1300 zł miesięcznie. Wskazał również na konieczność utrzymania dziecka urodzonego w (...)r.

Pozwana M. T. wniosła o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu wskazała, że od momentu rozstrzygnięcia poprzedniej sprawy, czyli przez dwa tygodnie jej sytuacja nie uległa zmianie.

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z 6 czerwca 2013r. oddalił powództwo.

Sąd ustalił w toku postępowania, że w dniu 5 marca 2007r. Sąd Okręgowy w Olsztynie orzekł rozwiązanie przez rozwód małżeństwa stron z winy L. T.. Orzeczenie to uprawomocniło się w dniu 27 marca 2007r. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie III RC 99/08 L. T. został zobowiązany do płacenia alimentów na rzecz M. T. w kwocie po 300 złotych miesięcznie, płatnej do 10- tego dnia każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w płatności każdej z rat, począwszy od dnia 1 stycznia 2009r. Następnie wyrokiem z dnia 14 grudnia 2012r. w sprawie o sygnaturze akt III RC 621/12 Sąd oddalił powództwo o uchylenie obowiązku alimentacyjnego L. T. wobec M. T.. Apelacja powoda została oddalona wyrokiem z dnia 20 marca 2013r.

Sąd uwzględnił, że L. T. w marcu 2008r. zawarł związek małżeński z K. S.. Dostrzegł zatrudnienie powoda w (...) S.A. w O. na umowę na czas nieokreślony z wynagrodzeniem wynoszącym około 3000 zł netto.

Wskazał, że żona powoda jest zatrudniona w Urzędzie (...) (...) na umowę o zastępstwo, z wynagrodzeniem 1136,60 zł miesięcznie, aktualnie korzysta z urlopu wychowawczego.

Sąd uwzględnił również wydatki rodziny powoda przyjmując, że małżonkowie spłacają kredyt wspólnie zaciągnięty na zakup mieszkania własnościowego K. S., obecnej żony powoda, z ratą miesięczną ok. 344,06 CHF, tj. około 1300 zł – 1400 zł, nadto opłacają czynsz w kwocie 362,54 zł miesięcznie, obejmujący również opłatę za gaz, prąd -133,21 zł, telefony 50 i 25 zł, telewizję i internet - 89,90 zł. Korzystają z pomocy rodziców K. S.. Sąd Rejonowy przyjął, że powód i jego żona mają problemy zdrowotne. Uznał, że ich majątek stanowi samochód V.(...) z 1991r.

Sąd ustalił, że M. T. jest osobą niepełnosprawną, wymaga stałej rehabilitacji i nie jest w stanie znaleźć zatrudnienia. Utrzymuje się z renty powypadkowej w wysokości około 1819 zł miesięcznie i alimentów otrzymywanych od powoda w wysokości 300 zł miesięcznie. Przyjął, że jej wydatki obejmują spłatę z tytułu podziału majątku poprzez przekazywanie na rzecz powoda kwoty 400 zł, czynsz za mieszkanie w wysokości około 350 zł miesięcznie, opłatę za energię w wysokości około 113 zł miesięcznie, za telewizję satelitarną -104,91 zł, abonament za telefon 58,43 zł. miesięcznie.

Sąd Rejonowy uznał, że aktualne są przesłanki leżące u podstaw ustalenia alimentów od powoda na rzecz pozwanej. Jej sytuacja nie uległa bowiem poprawie. Przedmiotem badania Sądu Rejonowego był czas od ostatniego wyroku ustalającego wysokość alimentów. Sąd I instancji uznał, że w sytuacji stron nie doszło do zmiany stosunków. Podkreślił, że okoliczności wskazane w uzasadnieniu pozwu w znacznej mierze były przedmiotem rozpoznania w poprzedniej sprawie. W konsekwencji Sąd nie dostrzegł podstaw do ingerowania w ustalony obowiązek alimentowania pozwanej przez powoda.

Powyższy wyrok apelacją zaskarżył powód wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa i uchylenie obowiązku alimentacyjnego wobec M. T., ewentualnie o obniżenie alimentów do kwoty 50 zł miesięcznie, bądź też uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Powód uzasadnił swoje stanowisko podając, że nie jest w stanie przekazywać pozwanej alimentów, albowiem powoduje to niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb jego rodziny. Wskazał, że jego żona obecnie pozostaje bez zatrudnienia, nadto mają na utrzymaniu roczne dziecko. Zobowiązany jest również do spłaty kredytu hipotecznego zaciągniętego na zakup mieszkania, gdyż dotychczasowe mieszkanie przez niego zajmowane w wyniku podziału majątku przypadło pozwanej. Wyeksponował swój stan zdrowia wymagający znacznych nakładów finansowych.

Podał, że w świetle jego sytuacji standard życia pozwanej przedstawia się korzystnie. Wskazał, że łączny jej dochód wynosi około 2400 zł miesięcznie, nie ma ona nikogo na utrzymaniu.

Jako nową okoliczność w uzupełnieniu apelacji powód wskazał, że w październiku 2013 r pozwana spłaciła mu ostatnią ratę z podziału majątku.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na częściowe uwzględnienie.

Sąd I instancji wszechstronnie ustalił sytuację obu stron postępowania, nie pominął w ustaleniach faktycznych żadnej istotnej okoliczności. Po wydaniu wyroku natomiast ujawnione zostały okoliczności uzasadniające ingerencję w rozstrzygnięcie. Powód bowiem przedstawił dowód wpłaty ostatniej raty spłaty majątku wspólnego. W konsekwencji przyjąć należy, że zmianie uległ zarówno katalog wydatków stron jak i dochodów. Powód bowiem dotychczas uiszczal na rzecz pozwanej kwotę 300 zł tytułem alimentów, która była rekompensowana ratą spłaty części majątku wspólnego w wysokości 400 zł miesięcznie dokonywaną przez pozwaną na rzecz powoda. Pozwana natomiast zakończyła spłatę należności, co obniżyło jej wydatki. W konsekwencji przyjąć należy, że od 1 listopada 2013r. powódka będzie miała wyższy o kwotę 400 zł dochód. Obowiązki powoda wynikające z rozliczeń z pozwaną natomiast obciążąby jego budżet, gdyż dotychczas pomiędzy stronami dochodziło do kompensaty roszczeń.

Analiza więc aktualnej sytuacji stron wskazuje, że zasadne jest skorygowanie ich wzajemnych rozliczeń. Nie sposób natomiast w pełni uwzględnić argumentów skarżącego, który powołuje się na trudną sytuację rodziny wynikającą z faktu rezygnacji z pracy zawodowej przez jego żonę. Nie sposób decyzjami rodziny powoda obciążać pozwanej. Możliwości zarobkowe powoda również są znacząco odmienne niż możliwości zarobkowe pozwanej. Ze względu na stan zdrowia ma ona znacznie ograniczoną możliwość podjęcia zatrudnienia. Jej sytuacja nadal więc, co słusznie dostrzegł Sąd Rejonowy, mieści się w granicach art. 60§2 k.r.o. Pozwana nadal wymaga wsparcia ze strony powoda. Pomędzy standardem życia pozwanej i powoda, pomimo eksponowanych przez niego wydatków, pozostaje znaczna różnica. Zabezpieczenie potrzeb pozwanej na poziomie, z którego mogłaby korzystać, gdyby do rozwiązania małżeństwa stron nie doszło, wymaga rekompensaty ze strony powoda. W świetle natomiast nowych okoliczności, aktualnych od listopada 2013r. za adekwatną do tych okoliczności Sąd uznał kwotę 100 zł pochodzącą od powoda. Świadczenie w tej wysokości, w ocenie Sądu, zrekompensuje pozwanej brak możliwości zabezpieczenia swoich potrzeb.

W konsekwencji Sąd odwoławczy opierając rozstrzygnięcie na ustaleniach Sądu Rejonowego oraz aktualnych okolicznościach orzekł o zmianie wyroku poprzez obniżenie alimentów należnych od powoda na rzecz pozwanej zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z 14 stycznia 2009r. w sprawie III RC 99/08 z kwoty 300 zł miesięcznie do 100 zł miesięcznie od 1 listopada 2013r. poczynając.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił apelację uznając jej zarzuty za bezzasadne. Proponowana przez powoda kwota 50 zł alimentów na rzecz pozwanej jest zbyt niska i nie pozwoli na rekompensatę choćby części braków w środkach utrzymania. U podstaw bowiem ustalenia wysokości świadczeń ustalonych na podstawie art. 60§2 k.r.o. leży analiza sytuacji hipotetycznej prezentującej realny standard życia małżonka rozwiedzionego, którego wina w doprowadzeniu do rozkładu pożycia małżeńskiego nie została ustalona, gdyby do rozwiązania małżeństwa nie doszło. Dysproporcja pomiędzy stanem prawdopodobnym, a aktualnym daje podstawę do ustalenia kwoty rekompensaty różnicy w standardzie życia. Sąd uznał więc, że proponowane przez powoda świadczenie na rzecz pozwanej jest niewystarczające do zapewnienia jej choćby zbliżonego takiego standardu życia, z jakiego mogłaby korzystać, gdyby do rozvodu stron nie doszło.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. znosząc je wzajemnie pomiędzy stronami.

Rozstrzygnięciu zawartemu w punkcie I Sąd nadał na podstawie art. 781§1 k.p.c. i art. 782§1 k.p.c. z urzędu klauzulę wykonalności, albowiem rozstrzygnięcie to jest prawomocne.